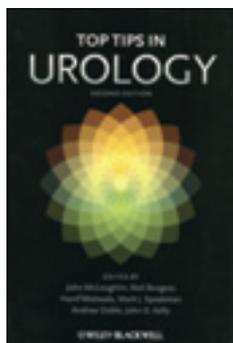

Praktiske råd og vink i urologi

John McLoughlin, Neil Burgess,
Hanif Motiwala et al.

Top tips in urology

2. utg. 284 s, ill. Chichester: Wiley-Blackwell,
2013. Pris GBP 50
ISBN 978-0-470-67293-8

Top tips in urology er kommet i 2. utgave. Dette er ikke en lærebok i urologi, men en samling «tricks of the trade». I alt er det 152 kapitler. Det kan virke skremmende, men boken er bare på 257 sider, og alle kapitlene er korte og konsise. Tekst og illustrasjoner klarer seg noen ganger med få setninger, andre ganger forklares løsninger på praktiske problemer over et par sider. Rammen er lettlest og enkel, og det er rikelig med illustrasjoner. Kapitlene er inndelt i åtte deler som innbefatter åpen urologi, laparoskopisk og robot-assistert urologi, endourologi både i øvre og nedre urinveier, andrologi, «kvinnelig urologi» og såkalt generell urologi.

Boken inneholder små og store tekniske tips, råd og visdomsord fra erfarne urologiske kirurger. Det gis ikke bare hjelp til den som er i ferd med å lære seg faget. Urologer med årelang erfaring vil også kunne finne nyttige tips om hvordan man kan gjøre noen enkle grep for lettere å komme i mål. Her finner man veiledning for de fleste situasjoner en urolog kommer opp i. Forfatterne diskuterer problemer med katetere og stenter, utfordringer ved vanlige operasjoner og hvordan man griper situasjonen an når man blir tilkalt til en gynekologisk operasjon der ureter er skadet og bekkenet fullt av blod og urin.

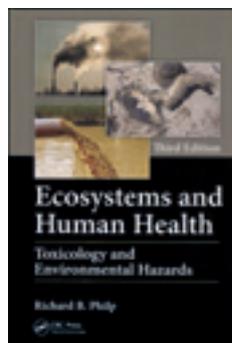
Forfatterne er nesten like tallrike som kapitlene. De er erfarne urologer som man ikke finner som forfattere i vanlige lærebøker, men som har lang og stor erfaring fra daglig urologisk praksis. Mange av forfatterne siterer sine egne læremestre. Således er dette en bok som inneholder britisk urologis kollektive hukommelse, som det blir uttrykt i forordet.

Jeg vil anbefale boken for alle som er opptatt av operativ urologi uavhengig av hvor man befinner seg i læringsprosessen – for den tar aldri slutt.

Trygve Talseth

Overlege, Urologisk avdeling
Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet

Vellykket lærebok i miljøtoksikologi

Richard B. Philp

Ecosystem and human health

Toxicology and environmental hazards.
3. utg. 418 s, tab, ill. Boca Raton,
FL: CRC Press, 2013. Pris GBP 82
ISBN 978-1-4665-6721-4

Målgruppen er leger med interesse og ansvar for miljørettet helsevern og, selv om den i liten grad omhandler arbeidsmiljøforhold direkte, også arbeidsmedisinere. Jeg kjenner ikke de to første utgavene, men den foreliggende er «up to date» og har blant annet fått med omtale av hendelser fra de seneste årene.

Boken har 15 kapitler, det siste er en diskusjon av i alt 26 kasus-tikker som sammen med relevante spørsmål er presentert i forbindelse med de øvrige kapitlene. Hvert kapittel starter med å gi et 1–2 siders historisk/samfunnsmessig overblikk. Språket er presist og lettlest og krydret med spredte personlige kommentarer.

Det første kapitlet, om farmakologiske og toksikologiske prinsipper, gir en tilstrekkelig innføring til at resten av teksten skulle bli begripelig også for lesere uten forkunnskaper i faget. Der nest omhandles risikoenalyse, til dels satt opp mot den allmenne opplevelsen av risiko. Så følger kapitler om forurensninger i vann, jord og luft og deretter kapitler om spesifikke stoffgrupper: halogenerede hydrokarboner, metaller, organiske løsemidler, tilsatsstoffer i mat mv., pesticider, mykotoksiner mv., giftstoffer fra planter og dyr og om hormonforstyrrende («hormone disrupters»). Diskutert er også strålingsrisiko, med bl.a. «Hiroshima update», den nylige ulykken i Fukushima og også mulig helserisiko ved eksponering for ekstra lavfrekvent elektromagnetisk stråling. Det store overblikket kommer til slutt, i kapitlet Gaia and Chaos: «How things are connected». Hvert kapittel avsluttes med tips til videre lesing, hovedsakelig til litteratur av nyere dato.

Jeg syns dette er en vellykket lærebok, og jeg har hatt glede av å sette meg inn i den. Den kan anbefales både til ferske leger og til dem med noen år på baken.

Håkon Lasse Leira

Bedriftslege, Lade Bedriftshelsetjeneste
Trondheim